

que n'hagi fet *AlcM* el corresponent article Els saberudets moderns inventen formes pseudo-etimològiques: ¿quin cas escau fer d'un Víctor Navarro, que escriu: «Sí que estava en casa el *moseny*, alt, gros ---» (*La Pau dels Poblets*, Val. 1913)? Altre articlet . — ⁶ Recordem com a curiositat la cínica historieta de l'Arxipreste de Hita; on una senyora (que ja, ja .) diu al seu marit mercader, que se'n va de viatge, presentat vagament com a francès o català «diz la mujer, *mon sényer*, andetz en hora bona » ¹⁰ (*Buen Amor*, 475c). — ⁷ Posi el que posi *AlcM*, que no ha pogut documentar-ne cap cas en tota una columna sencera que dedica a *mosson* i els seus derivats. Jo en sé un: «filla de *mosso* Francesc Ballester» en doc. p. p. *BSAL* 1890, 263: err tip ? en tot cas forma molt poc estesa, extreta vulgarment del pl. *mossons* (ell mateix també recent), per analogia indigna per tant d'encapçalar l'article, com ho fa en aquesta obra *L'explicació que dóna* («amb canvi de la vocal tònica per assimilació a la pretònica») és ²⁰ una enormitat i un impossible fonètic: dues vocals pretòniques (com les dues de *mossen* ---) s'assimilaven sovint una a l'altra; la pretònica sovint s'assimila a la tònica (*fenoll* > *fonoll* etc.); però cas contrari no es dóna mai, ni es pot esperar en cap llengua que tingui accent d'intensitat. — ⁸ Segons Prati *messère* ja el 1227, i el més antiquat *misere* en dos altres textos d'aquell temps (*Matasala*, 1233-43, un d'ells) Avui resta *messere* a l'Alta Itàlia en el sentit de 'sogre'

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *sényer*, *sényer* En, *sen*, *bell sényer*, *bell senyor*, *senyor de nau*, *fer senyor*, *ser senyor de*, *sinyor*, *si senyor*, *sor*, *so*, *nyo*, *sen*, *senyora*, *senyor f.*, *sinyora*, *senyora* 'fada, papallona', *figues de coll de senyora*, *senyorada*, *senyoralla*, *senyoram*, *senyorança*, *senyoràs*, *senyoratge*, *senyorea*, *senyoret*, *senyorot*, *senyorongo*, *consenyor*, *senyorejar*, *senyorejant*, *senyorejador*, *senyoria*, *vostra senyoria*, *senyorial*, *senyoril*, *senyoral*, *senyorivol*, *senyorivolament*, *senyoriu*, *ensenyorir-se*, *ensenyoriment*, *desensenyorir*, *dessenyorir*, *ensenyorejar*, *monsenyor*, *missenyor*, *missenyora*, *mossèn*, *mossènyer*, *monsényer*, *mossell*, *mossè*, *mosson*, *mossan*, *mussan*, *mosson*, *mos-só*, *Ses Mossones*, *misser*, *misseria*, *misserada*, *missera*, *missereria*, *misserejar*, *misserejador*, *Misceclòs*, *misseratge*, *misserejaria*, *misseret*, *misseto*, *senyor-avi*, *senyora-àvia*, *senat*, *senador*, *senadora*, *senatori*, *senatorial*, *senatusconsult*, *senatconsult*, *senectut*, *senil*, *senilitat*, *insenescent*, *insenescència*, *senescal*, *senescalc*, *senescala*, *senescalat*, *senescalia*, *senescalquia*, *mossell* [n 5], *mossell* [n 5], *moseny* [n 5]

Senyorida, V *sajolida* *Senyorejar*, *senyoril* *senyorivol*, *senyorot*, V *senyor* *Senyuc*, V *cent* i *nus* *Senzell*, *senzillar*, *senzillesa*, V *sengles*

Sep llatinisme d'Ausàs per llicència poètica (cxxxvi) *ll saepe* 'sovint'. *Sep* (*séps* «champignons de París» a *Senet*, Ribagorçana, 1957), V *cep*

Sèpal, *sepaloide* (i *tèpal*, Fontserè, *CiFiNat*, p 158

i lèxic), V. *paella* *Separable*, *separació*, *separador*, *separar*, *separatisme*, *-tista*, *separatiu*, *separatori*, V. *parar* *Sepastre*, V. *sapastre* (*SAPO*) *Sepat*, V. *cepat* (*CEP*) *Sepelt*, *sepelir*, V. *sepultar* *Sepell* 'herba boscana amb la qual fereixen l'ovella picada d'escurçó, per tal que li «sume» ('supuri') el verí de la picada: val a dir que tant a Vallada com a Sallent de Xàtiva el que vaig sentir és *sepélo* (1962), forma mossàrab, un poc adaptada al cat *cepell* (d'on el regressiu *sap*, que desorienta Hubschmid, *RLiR* xxvii, 428), V *CEP* *Sepellir*, V. *sepultar* *Sepi* (Rasquera), V. *sapi*

SÈPIA o SÍPIA o SÈPIA, del ll. *SEPIA*, i aquest, del gr. *σηπιτα*. □ 1ª doc: *sípia* 1249; *sépia* c. 1500.

«---; sàrria d'angiles o de peix salat: 8 drs, mealla; miler de *sípies*, id; miler de veyrats, 9 drs; ---» en la Lleuda de Cotlliure de 1249 (omès en la de Tortosa); «*cípies* seques, lo c<ent>, 1 dr.» 1284 (*RLR* iv, 254, 375); «carnicera de les *cípies*, e de canadelles e de calamars» St. Celoni, a 1370 (*BABL* xii, 147); «rajades, scurpis, pagres, *scípies*» 1379; «qui portarà tonina, *cípia*, merlusa, congre, sarda» 1440 (*InvLC*, s. v. *sarda*); «--- / doncs ¿què pot ser la qu'és més fort qu'escarpre, / y en mollitit és més que .1 moll de *sípia* / ---», Pere Serafí (demanda en estrambs a Pere Giberga)

En lèxics: «*sípia*: peix conegut: *sepia*, --- *sepiola*; per argenter: *sepium*», Busa-N (1507), que és també la variant preferida (tot admetent *sepia*) per Belv, Lab, *DOrt*, *Dfa*; el *DTo* [1670] prefereix l'altra, que és l'única registrada per OPou (*TbPu*) i d'altres, i figura en Cauliac (*AlcM*) El que m'és conegut com usual a Bna [c 1915] és *sépia*, amb e tancada, com a nom del mollusc (i fins del colorant), i *sípia* que allà només recordo [1920] en el sentit pintoresc i grosser 'escopinada' (no pròpiament argòtic, malgrat *BDC* vii, 59).⁴

Si no m'enganyo en la costa del Princ. i del P Val. domina *sépia*, i no *sípia*, parlant del mollusc (Plaja, ho dóna des de cap a Palamós, però *castanyó* a l'Escala i Cadaqués, *Proa* de Pal, jul 1960, 8), i *AlcM* ho nota amb é en moltes localitats del Continent, des de l'Emp. fins a Alacant (dubto que ho diguin amb è a Tort. l'accent de Griera, *BDC* xi, 71, no té valor); no recordo haver sentit mai *sèpia* amb oberta, almenys parlant del mollusc (encara que així ho posi el *Dfa*, seguint el *DOrt*, però cal tenir en compte que aquest es deu referir al colorant, com es dedueix de l'aclariment «ital»), és possible que existeixi al costat dels generals *sépia* i *sípia*, tal com en el cas, bastant paral·lel, de *sínia/sénia/sènia* Amb é és també la forma de Val (J. G. M., 1935) i d'Eiv. («*sepia* jibia», PzCabr. i +*səpiót* 'sépia grossa' a Formentera, 1963) la dada isolada del *DAG* de Val., 1324 no queda clar si es refereix a les variants *sepia* o a *sípia* En canvi la forma amb i és avui la de les dues Balears i Conflent, segons *AlcM*; en efecte, anoto *sipi* dels pescadors de Felanitx-Cabrera (1969), i dedueixo que és la forma ross del fet que a Banyuls de la Marenda hi ha l'accident coster «Rec de la *sipi*» (1959)